

## 4 Fysisk, biologisk, kjemisk og sosialt miljø

### 4.1 Drikkevannskvalitet

Lindesnes kommune har topp kvalitet på drikkevannet.

| 2013        | hygienisk kvalitet | leveringsstabilitet |
|-------------|--------------------|---------------------|
| Hele landet | 96,4 %             | 92,6 %              |
| Vest-Agder  | 98,2 %             | 95,9 %              |
| Lindesnes   | 100 %              | 100 %               |
| Mandal      | 100 %              | 100 %               |

Kilde: Folkehelseinstituttet

### 4.2 Forekomst av radon

Radonnivået er målt på alle kommunale boliger, skoler og barnehager. Stort sett er verdiene akseptable, men det er satt i gang tiltak der det var for høye verdier.

Det er ikke gjort aktive tiltak for å få innbyggerne til å måle radonnivået i sin egen bolig.

### 4.3 Risiko for legionella

I 2006 ble det gjort en risikovurdering i forhold til legionellasmitte i kommunen, det ble da kartlagt 8 luft-skrubberer og 0 kjøletårn. Kommunelegen anser tallene som lave og risikoen likeså. I løpet av de siste 8 årene er det vært ett legionelleutbrudd i vannet ved Lindesnes omsorgssenter, dette ble løst i samråd med teknisk etat. Ingen ble klinisk syke.

### 4.4 Støyutsatte områder

I Lindesnes kommune er det først og fremst områder i nærheten av E39 som er utsatt for støy. Vegvesenet har støysonekart, og disse brukes i byggesaksbehandling og arealplanleggingen i kommunen.

### 4.5 Luftforurensning, annen forurensning

Vi kjenner ikke til noen spesiell luftforurensning i kommunen. Det er imidlertid noen private søppelfyllinger som burde vært fjernet.

### 4.6 Inneklima i barnehager, skoler, offentlige bygg

Kommunelegen har hatt hms-runde i alle barnehager og på skolene, og inneklimaet er en av tingene han har sjekket. (jfr. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.). Ventilasjon, lyd og varme er målt. Resultatene er stort sett tilfredsstillende, men det er funnet noen mindre avvik som rettes opp.

Siden det gjenstår litt arbeid har ikke kommunelegen formelt godkjent rapportene.

## 4.7 Er skoleveiene trygge?

Kommunen er i sluttspurten med å lage en trafiksikkerhetsplan og der omtales følgende farlige skoleveier:

- Spangereid, fra Stokke til skolen.
- Roland
- Hestehaven/Egeland

Alle disse veiene er fylkeskommunale og må inn på fylkets prioriteringsliste.

Det blir gang- og sykkelvei fra Snik til Rødberg i løpet av 2017. Dette blir veldig positivt for både beboere og innbyggere som vil sykle en tur ut til strendene. Det planlegges også et boligfelt på Snik, hvor det antakelig blir en del barnefamilier.

## 4.8 Tilgang til områder for aktivitet

### Friområder/turområder

Det er mange friområder med turmuligheter i kommunen: Herstølsområdet og lysløypa, Gåseland, Tjøm, Sniksanden, Underøy, Nyrsnes, Trones, Lindesneshalvøya, Krågevika, Prestestien, Broneheia, postveien til Sjølingstad, Vigmostad.

Skjærgårdsparken byr også på flotte naturopplevelser. Noe av denne er landbasert, men en del er bare tilgjengelig med båt.

### Badeplasser

Vi har mange fine bademuligheter og strender både langs elva og sjøen. Kommunen tar jevnlig vannprøver av badevannskvaliteten om sommeren på åtte badeplasser. Fire av disse er i Audna: på Vigmostad, Vallemoen, Vigeland sentrum og Solstrand. Det tas også prøve på badeplassen i Kvernhusbekken. I sjøen tas det prøver på Sniksanden, Remesanden og Njervesanden.

### Lekeplasser

Kommunen har retningslinjer for plassering, omfang og utførelse av lekeplasser i kommuneplanens arealdel. Disse legges alltid til grunn når det lages nye reguleringsplaner for boligfelt.

Det er kommunale lekeplasser rundt skoler og barnehager. Vi har balløkker på Sølvberget, Vallemoen og Båly. Det er ballbinger på Nyplass, Njerneåsen og ved Spangereid skole, og det skal bygges ballbinge på Vigmostad. I boligfeltene er det kvartalslekeplasser og nærlekeplasser som vedlikeholdes av velforeninger. Noen av disse trenger oppgradering av lekeutstyr, men det er ikke bevilget penger til dette.

### Gang/sykkelveier

Det er tilrettelagt for gående og syklende i sentrumsområdene, men vi har fortsatt en del strekninger langs fylkesveier som er trafikkfarlige. Vi har følgende gang- og sykkelveier med lys: Fra sentrum til Sølvberget, opp mot Nylund, Tredalslia og ut mot Rødberg, samt litt i Spangereid på Bålmoen.

I trafiksikkerhetsplanen (vedtas nå i vår) beskrives behovet for gang- og sykkelveier. Se kap 4.7.

| 2014   | Lindesnes | Mandal | Marnardal | Birkenes | Vest- Agder | Landet u/Oslo |
|--|-----------|--------|-----------|----------|-------------|---------------|
| Syssel-, gangveier/turstier m.v. med kommunalt driftsansvar per 10 000 innbyggere  | 113       | 34     | 13        | 40       | 109         | 53            |
| Samlet lengde av turveier, turstier og skiløyper (km)                              | 60        | 74     | 72        | 195      | 202         | 198           |
| Leke og friluftsområder med kommunalt ansvar tilrettelagt med universell utforming | 6         | 26     | ....      | 3        | 19          | ....          |

Kilde SSB - Kostra

## 4.9 Kollektivtransport

Lindesnes har dårlig busstilbud. Bortsett fra skolebussene går det lite busser rundt til de ulike delene av kommunen. Vi er derfor i stor grad en bilbasert kommune. Det er bedre kollektivtilbud fra Vigeland til Mandal og Lyngdal. Det går flest busser til Mandal, særlig tilpasset skoleelever, men det er vanskelig å velge buss for de som skal reise på jobb fra Mandal til Vigeland.

## 4.10 Sosiale risikomiljøer; rus, kriminalitet

Kommunelegen og lensmannens vurdering er at rusmiljøet har vært nokså stabilt de siste årene.

## 4.11 Valgdeltakelse

Valgdeltakelsen i kommunen har gått gradvis nedover de siste 25 årene, men ligger vanligvis litt høyere enn landsnittet på kommunevalg, med lavere deltagelse på fylkestingsvalget. Vi hadde litt lavere valgdeltakelse enn hele landet ved sist stortingsvalg.

|                        | Lindesnes | Mandal | Marnardal | Birkenes | Vest- Agder | Landet |
|------------------------|-----------|--------|-----------|----------|-------------|--------|
| Kommunevalget 1991     | 69,6      | 66,3   | 72,7      | 71,2     | ....        | 66     |
| Kommunevalget 1999     | 65,6      | 60,3   | 65,6      | 62,2     | ....        | 60,4   |
| Kommunevalget 2007     | 66,9      | 61     | 65        | 63,9     | 62,2        | 61,2   |
| Kommunevalget 2015     | 64,5      | 60,5   | 65        | 58,6     | 59,9        | 60     |
| Fylkestingsvalget 1991 | 67,6      | 64     | 70,5      | 68,3     | 63,8        | 63,8   |
| Fylkestingsvalget 1999 | 60,1      | 56,6   | 62,3      | 55,5     | 56,4        | 56,8   |
| Fylkestingsvalget 2007 | 56,2      | 55,2   | 59,5      | 56,2     | 58          | 57,7   |
| Fylkestingsvalget 2015 | 55,8      | 54,2   | 58,9      | 54,5     | 54,8        | 55,9   |
| Stortingsvalget 1997   | 80,3      | 78     | 80        | 81,2     | 78,8        | 78,3   |
| Stortingsvalget 2005   | 77,4      | 75,4   | 74,9      | 77,9     | 77,2        | 77,4   |
| Stortingsvalget 2013   | 76,2      | 77,3   | 78,7      | 75,3     | 77,7        | 78,2   |

Kilde: SSB

## 4.12 Omfang av kulturtilbud

En femtedel av alle barn i aldre 6-15 år er elever på kulturskolen. Dette er et veldig høyt tall og et av resultatene ser vi på Ungdommens kulturmønstring som har høy deltakelse. Kommunen har også en kulturbedrift som gir ut «lyden av Lindesnes». Tall fra 2014 viser også at biblioteket har bra utlån.

| Tall fra 2014   | Lindesnes | Mandal | Marnardal | Birkenes | Vest- Agder | Landet u/Oslo |
|---|-----------|--------|-----------|----------|-------------|---------------|
| Utlån alle medier fra folkebiblioteket per innbygger                      | 6,5       | 5,2    | 5,0       | 2,8      | 5,6         | 4,6           |
| Antall frivillige lag som mottar kommunale driftstilskudd                 | 20        | 1      | 11        | 34       | 471         | 13 750        |
| Kommunalt tilskudd (kr) til lag og foreninger per lag som mottar tilskudd | 25 000    | 10 000 | 12 273    | 17 382   | 24 873      | 35 660        |
| Andel elever i kulturskolen av antall barn i alderen 6-15 år              | 19,9      | 11,1   | 13,2      | 6,9      | 12          | 14,5          |
| Andel barn på venteliste i kulturskolen                                   | 0         | 5,0    | 1,6       | 12,9     | ....        | ....          |

Kilde: SSB Kostra, nøkkeltall kultur 2014

## 4.13 Frivillig organisasjoner, medlemsforhold og rekruttering

Det er mange frivillige organisasjoner og samla gir de et bredt tilbud til befolkningen. Det er veldig mange tilbud til barn og unge.

Det er aktive idrettslag på Spangereid, Vigmostad og Vigeland. Giv Akt er den største foreningen i kommunen målt i antall medlemmer.

I menighetene og kristne organisasjoner er det tilbud til alle aldersgrupper og det drives mye variert og verdifullt barne- og ungdomsarbeid, som for eksempel speider, musikkverksted, kor, barne- og ungdomsklubber.

Et eksempel er Betania på Vigeland, som har bygget nytt bygg til 11 millioner kroner med gymsal og nå skal de bygge musikkverksted. Vigmostad bedehus skal også bygge musikkverksted. Vi har også en av Norges største speiderforeninger, som drives av Lindesnes KFUK/KFUM.

Lindesnes skytterlag, Lindesnes jeger- og fisk, Lindesnes ungdomslag og Lindesnes kystlag har også ungdomsarbeid.

Innen musikk drives det kor for barn, ungdom og voksne, skolekorps på Spangereid og Lindesnes Brass og trekkspillklubb.

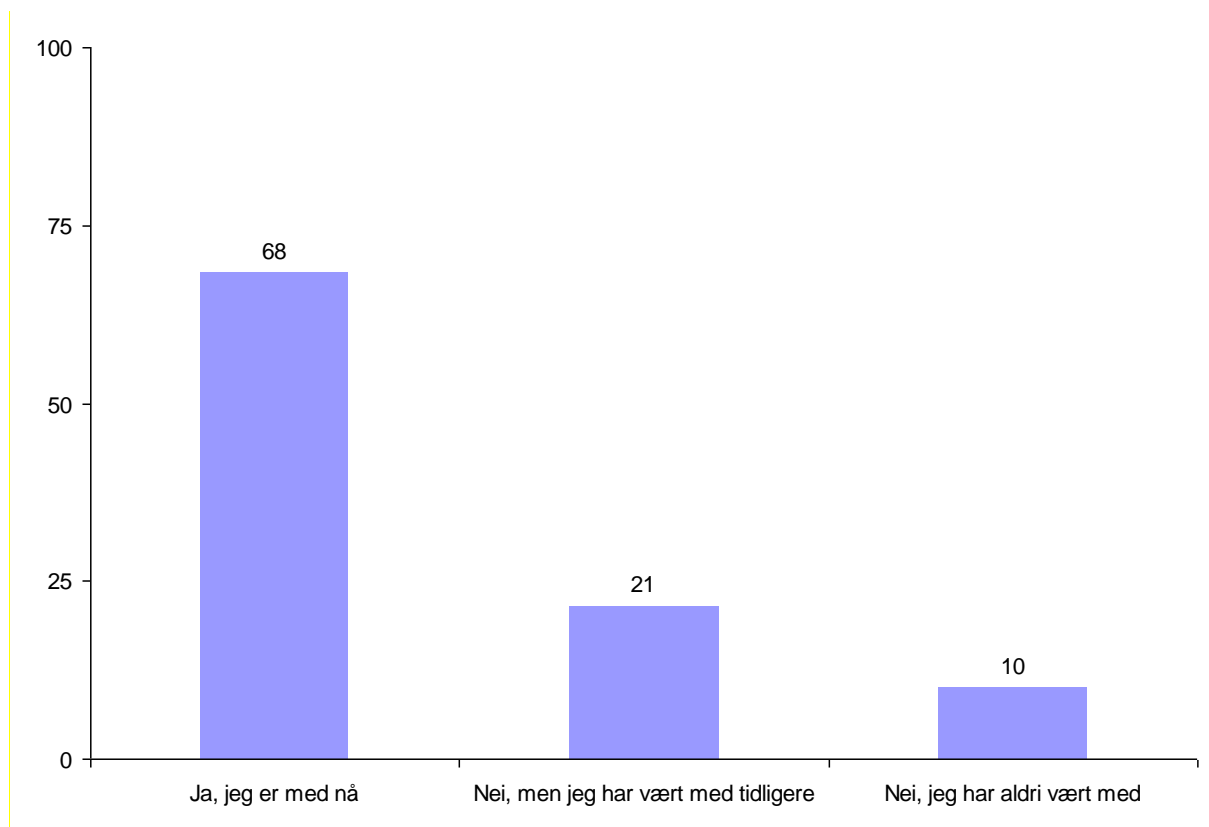
Kommunen har også en del organisasjoner som først og fremst tiltrekker voksne. Lindesnes historielag, trekkspillklubben, strikkeklubben, tempoklubben, southern cruiser amcar klubb, Lindesnes boot trampers, helselag, hjerte- og lungeforening, Lindesnes Ungdomslag,

Flere av organisasjonene merker at det er vanskeligere å få ledere enn før.

Lindesnes kommune deler årlig ut 500 000 kroner til lag og foreninger som driver barne- og ungdomsarbeid. Disse pengene fordeles på 18 til 20 organisasjoner. I 2016 skal 100 000 av disse brukes til barn og unge med levekårsvansker og spesielle prosjekter.

### Deltakelse i organiserte fritidstilbud blant ungdom

Tall fra Ungdata 2013 viste at to tredjedeler av ungdom i 8.- 10. klasse deltok på organiserte fritidstilbud. De svarte på følgende spørsmål: Er du, eller har du tidligere vært med i noen organisasjoner, klubber, lag eller foreninger – etter at du fylte 10 år? (Ungdom 8-10. klasse)



Kilde: Ungdata 2013

### 4.14 Sosiale møteplasser

Kulturtorvet fungerer som en møteplass for både barn, ungdom og voksne. Det er oppe på dagtid og lørdager, men det er også en del arrangementer på kveldene, som for eksempel strikkekafe, øvelser i Lindesnes Brass, Mandal knivklubb, foredrag. m.v.

Det er mangel på møteplasser for voksne, som ikke er tilknyttet en organisasjon, på kveldstid.

### 4.15 Innbyggernes sosiale nettverk, sosiale støtte, opplevelse av tilhørighet

Vi har ikke data på dette nå, men får noen data for Lindesnesregionen i folkehelseundersøkelsen som fylkeskommunen gjennomfører. Resultatene for denne er klare til høsten. Vi vil også få data i innbyggerundersøkelsen som gjennomføres i mai og Ungdata.